

De Paasmaaltijd

Lieve kleinkinderen,

Op het schoolplein staan een groepje jongens op te scheppen, wie wel de beste, de sterkste en de sportiefste vader heeft.

‘Mijn vader kan heel goed voetballen. Dat heeft hij van zijn trainer geleerd.’

‘En mijn vader kan heel goed timmeren. Dat heeft hij van zijn leraar op school geleerd.’

‘Mijn vader is de beste dokter van het hele land. Dat heeft hij op de universiteit geleerd.’

‘En mijn vader kan heel goed mensen in nood helpen. Dat heeft hij van Jezus geleerd!’

Hoofdstuk 81 - De Paasmaaltijd - Johannes 13 : 1 - 38

Voor de laatste keer was Jezus deze donderdagavond met zijn twaalf leerlingen samen om met elkaar de paasmaaltijd te vieren. Dat dit de laatste keer zou zijn, dat wist alleen Jezus. Het maakte hem bedroefd, maar tegelijkertijd ook wonderbaarlijk blij: blij omdat hij deze avond nog bij hen mocht zijn om het Pesach te vieren en bedroefd omdat hij nu al zo snel hen moest verlaten. Maar van beiden, van zijn diep verdriet en van zijn grote vreugde, begrepen zijn leerlingen niets. Zonder dat ze het zelf beseften maakten zijn leerlingen Jezus' lijden ook nog eens onnodig zwaarder.

Toen ze de eetzaal binnenkwamen en hun plek aan tafel zochten, hadden ze allemaal bij de ingang van de deur de waterkruiken gezien. Natuurlijk wisten ze waarom die kruiken daar stonden en waarom Petrus en Johannes die met water gevuld hadden: voor het eten moesten hun stoffige voeten gewassen worden. Voordat ze op reis waren gegaan, hadden ze zich allemaal helemaal gewassen. Geen vrome Israëliet zou dat nalaten, wanneer hij naar een feest ging. Maar op de stoffige wegen werden hun voeten in de sandalen weer vuil. Natuurlijk had iedereen zijn eigen voeten kunnen gaan wassen, maar dat deed je toch niet zelf voor een feestmaaltijd!

Eén van hen had het moeten doen. *Maar een ander de voeten wassen, dat was toch het werk van de geringste slaaf?* Niet één van de twaalf discipelen wilde de minste van hen allemaal zijn!

Had Jezus nu maar iemand aangewezen, dan was het voor hen duidelijk geweest. Jezus had wel naar de kruiken gekeken en daarna van het water in de kruiken naar hen, maar hij had niets gezegd. Daarna was hij naar de tafel gelopen en had zijn plek ingenomen. Wat konden zijn leerlingen anders doen, dan zijn voorbeeld volgen?

Nu lagen ze aan tafel, elk op zijn eigen divanbed. Ook dat was anders dan anders. Normaal was het, wanneer ze met elkaar aten, dat ze aan een tafel zaten. Maar met deze maaltijd, het Pesach, was het de gewoonte dat ze aan tafel aanlagen. Het was een teken dat ze vrije mannen waren, verlost uit de slavernij in Egypte. Wie slaaf is, staat te eten en soms, bij wijze van gunst, mag een slaaf naast zijn heer aan tafel zitten. Maar een vrij man, die aanligt aan tafel, die doet geen slavenwerk, zoals de ander de voeten te wassen.

Het was wel jammer, dat zij nu met vieze, onreine voeten aan tafel lagen. Ze schaamden er zich een beetje voor. Zo at je toch geen Pesach! Maar de Meester scheen het niet erg te vinden, anders zou hij het wel gezegd hebben.

Ze begonnen met de Pesach, helemaal volgens de regels, zoals die in de wet van Mozes voorgeschreven stond. Als eerste de zegenspreuk over het eten en direct daarna het afspoelen van je rechterhand met water.

Maar ook tijdens het drinken van de eerste beker wijn, hadden de discipelen geen vrede met de hele situatie. Nog nooit eerder in hun leven waren ze op deze manier aan een Pesach begonnen. Met strakke ogen keken ze doelbewust naar het eten voor hen op tafel, zodat ze hun stoffige voeten maar niet zouden zien.

Wie van hen had hun voeten moeten wassen? Wie van hen was de minste van de twaalf? Als Jezus het nu maar gezegd had....

Maar, ze wisten ook niet wie van hen de hoogste in rang was! Johannes lag op zijn divanbed naast Jezus. Maar waarom had hij die ereplaats? Was hij meer, beter dan de andere elf leerlingen van Jezus? Ze hadden toch alle twaalf alles voor Jezus achter zich gelaten! Johannes was toch niet meer dan de anderen. En zou die Johannes later, wanneer Jezus zijn koninkrijk gesticht had, ook de hoogste in rang zijn?

Onbegrijpelijk, maar deze mannen kregen tijdens de Pesach onderling ruzie over deze vraag, wie van hen wel de belangrijkste discipel van Jezus was. Er vielen harde en scherpe woorden. Niemand had door hoeveel verdriet ze hiermee Jezus deden. Jezus wilde hun nog zoveel vertellen en in plaats dat ze luisterden, maakten ze door hun geruzie onderling Jezus' lijden nog zwaarder.

Hoe vaak had Jezus hun niet verteld dat ze niet zichzelf moesten zoeken, maar dat ze elkaar moesten dienen. Waren ze allemaal vergeten dat Jezus een keer een kind in hun midden had gezet, met de woorden, dat wilden ze het koninkrijk van God binnengaan, zij moesten worden als een klein kind. Nog één keer zou hij het hun duidelijk maken. Maar dan niet met woorden, maar met de daad.

Zonder iets te zeggen ging Jezus staan. Zijn ogen stonden verdrietig. Maar tegelijkertijd zag hij zijn twaalf leerlingen met een grote, diepe liefde aan.

Jezus liep naar de deur, waar de waterkruiken stonden en deed zijn mantel uit.

Het werd stil in de eetzaal, doodstil. Niemand durfde meer iets te zeggen en met verbaasde ogen keken ze naar Jezus, die water in een waskom schepte en een grote handdoek om zich heen sloeg. Pas toen Jezus terugliep naar de tafel, begrepen ze wat Jezus wilde gaan doen.

Maar dat kon toch niet! Jezus, Gods Zoon, die hen de voeten ging wassen! Zij, zijn leerlingen lagen aan tafel en Jezus ging het werk van een slaaf doen....

Waarom, waarom gebeurde dit? Waarom riep hij niet één van hen om dit te doen? Waarom zei Jezus niets? Was hij boos op hen allemaal?

Bang, terwijl ze zich ook schaamden, zagen ze hoe Jezus bij de eerste divanbank knielde en met het werk begon. Was er dan niet één van hen die opsprong en zei: 'Jezus, geef mij de handdoek en laat mij dit slavenwerk doen.'

Nee, zelf Petrus niet. Ook Petrus, die altijd als haantje de voorste het eerste reageerde, hield zijn mond. Alleen met dit verschil: Toen Petrus aan de beurt was om zijn voeten door Jezus te laten wassen, riep hij uit: 'Heer, u gaat toch niet mijn voeten wassen!'

Heel vriendelijk antwoordde Jezus: 'Petrus, nu begrijp je niet wat ik doe, maar later zul je het begrijpen.'

Maar ook deze keer, zoals zo vaak eerder, meende Petrus het beter te weten dan zijn Meester. Terwijl hij zijn voeten optrok, zei hij: ‘U mag mijn voeten zeer beslist niet wassen! Nooit!’

Jezus keek hem aan en zei heel ernstig: ‘Petrus, als ik jouw voeten niet mag wassen, kun je niet bij mij horen.’

Toen begreep Petrus dat hij ook deze keer weer te haastig was geweest. Hij begreep niet, dat het nodig was dat Jezus zijn voeten ging wassen. Maar niet bij Jezus horen? Niet zijn discipel meer zijn? Dat kon niet. Dat zou vreselijk zijn.

‘Heer,’ zei Petrus, ‘was dan niet alleen mijn voeten, maar ook mijn handen en mijn hoofd!’

De Here Jezus schudde zijn hoofd. Hij werd niet boos op zijn leerling, die van het ene uiterste in het andere uiterste viel.

Heel rustig antwoordde Jezus: ‘Nee Petrus, iemand die zich al gewassen heeft, is rein. Hij hoeft niet opnieuw gewassen te worden, behalve zijn voeten. Ook jullie zijn rein. Maar niet allemaal.’

Jezus wist dat Judas hem zou uitleveren aan de leden van het Sanhedrin. Daarom zei hij: ‘Jullie zijn rein, maar niet allemaal.’

Ook al begreep Petrus niet precies wat Jezus bedoelde, wel stak hij zijn voeten uit naar Jezus en was hij blij, dat Jezus ook zijn voeten ging wassen.

Diezelfde avond, toen de Pesach bijna afgelopen was, begon Jezus nog een keer te praten, over het waarom hij zijn leerlingen de voeten had gewassen.

‘Begrijpen jullie wel, wat ik bij jullie gedaan heb? Jullie noemen mij ‘Meester’ en ‘Heer’, en dat is goed, want dat ben ik. Ik ben jullie Heer en Meester en toch heb ik jullie voeten gewassen. Daarom moeten jullie ook elkaars voeten wassen. Ik heb jullie het goede voorbeeld gegeven. Wat ik voor jullie gedaan heb, dat moeten jullie ook voor elkaar doen.

Luister heel goed naar mijn woorden: Een slaaf is niet belangrijker dan zijn meester. En iemand die gestuurd wordt, is niet belangrijker dan degene die hem

stuurt. Als je dat begrijpt en je daaraan houdt, zal je het echte geluk leren kennen.'

Weer keek Jezus hen allen aan, heel bedroefd en ook met heel veel liefde zei hij: 'Ik heb gezegd dat jullie rein zijn, maar dat geldt niet voor jullie allen. Ik weet dat iemand van jullie mij niet lief heeft, maar mij tot de dood toe haat.

Ik heb jullie allemaal zelf uitgekozen om mijn leerlingen te zijn. En ik ken jullie goed. Zo moest het gaan, want in de heilige boeken staat: 'Iemand met wie ik alles deelde, is tegen mij.'

Met trillende stem en heel ontroerd sprak Jezus: 'Eén van jullie zal mij verraden en mij aan mijn vijanden uitleveren.'

Niet begrijpend en totaal verslagen hoorden elf discipelen wat Jezus zei. Was het dan toch waar dat Jezus gevangen genomen zou worden door zijn vijanden? Was het dan geen gelijkenis geweest, toen hij sprak over zijn dood en begrafenis? Maar, als alles voorbeschikt was, zoals in de oude Schriften stond, dan was alles mogelijk. Ook dat elk van hen Jezus zou kunnen verraden. Bang en bevend vroegen ze Jezus; 'Wie van ons gaat u verraden?'

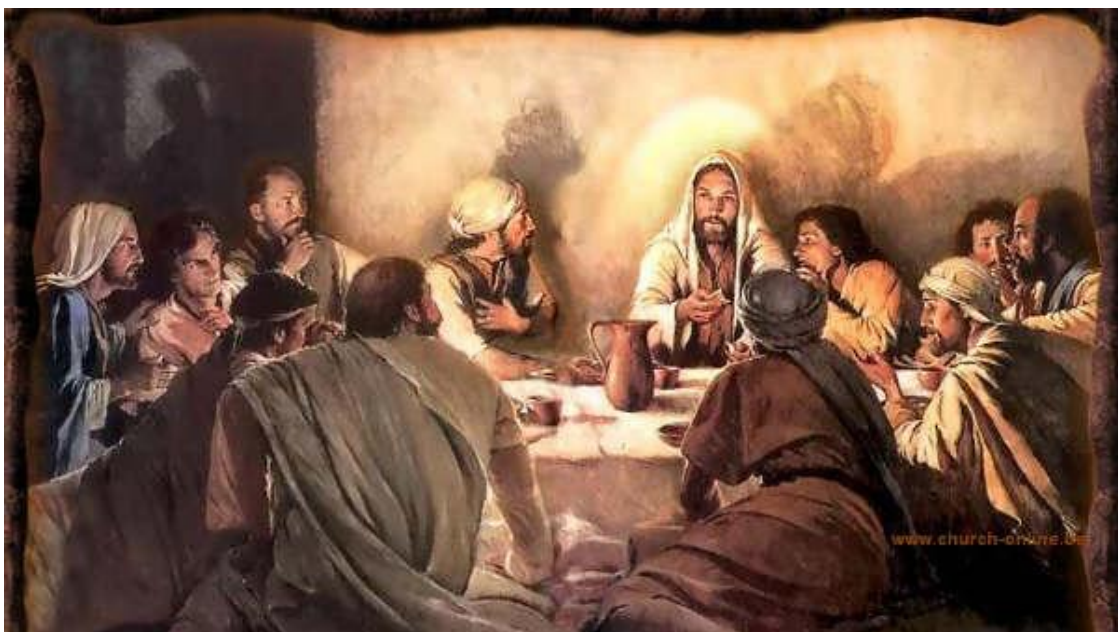
Jezus antwoordde: 'Het is één, die niet ver mij aan tafel ligt en uit dezelfde schotel eet.'

Allemaal begonnen ze door elkaar heen te roepen: 'Ben ik het Heer? Ik ben het toch niet?'

Hevig verschrikt riep ook Judas met de anderen mee: 'Ben ik het Heer?' Nee toch?'

Terwijl niemand het begreep, zei Jezus tegen Judas: 'Judas, je zegt het zelf!'

Op dat moment wist Judas, dat al zijn plannen om Jezus stiekem gevangen te laten nemen, mislukt waren. Jezus wist alles....! Hij was er al bang voor geweest en nu was het uitgekomen. Waarom zei Jezus niets? Waarom ontmaskerde Jezus hem niet openlijk?

Niet één van de elf had gehoord wat Jezus tegen Judas gezegd had. Niet één wist nog dat Judas de verrader was. Ze waren allemaal te veel met zichzelf bezig. Stel je voor dat jij de verrader van Jezus bent....

Toen nam Jezus opnieuw het woord: ‘Wees niet bang, dat jullie allemaal mij zullen gaan verraden. Wie van jullie deze erge daad gaat doen, doet dat geheel uit eigen vrije wil. Het is waar, in de Heilige Schriften staat dat de Mensenzoon verraden zal worden. Maar wat een ramp voor de man die mij uitlevert aan mijn vijanden! Die man had beter niet geboren kunnen worden.’

Ook Judas hoorde deze woorden van Jezus, maar zijn teleurstelling in Jezus, zijn haat was zo groot geworden, dat hij deze waarschuwing van Jezus niet tot zich door liet dringen.

Ook Petrus had gehoord wat Jezus zei. Eén van hen zou Jezus verraden. Maar wie? Zijn vriend Johannes lag op de divan naast Jezus. En Petrus lag weer naast Johannes.

‘Johannes,’ fluisterde Petrus, ‘vraag jij eens aan Jezus, wie van ons hem gaat verraden!’

Johannes boog zich naar Jezus toe en vroeg: ‘Heer, wie van ons is het?’

Jezus antwoordde: ‘Het is degene aan wie ik nu een stukje brood geef.’

Jezus pakte een stuk brood en deed er wat olie op en gaf het aan Judas, de zoon van Iskariot.

Petrus en Johannes konden het niet begrijpen. Judas, de enige Judeeër van de twaalf leerlingen van Jezus. Altijd hadden ze tegen hem opgezien. Niet voor niets droeg hij het geld van Jezus en van hen allemaal bij zich! Hij was hun penningmeester en nu ging juist hij Jezus verraden? Ze konden het niet geloven. Maar Jezus zei het, dus was het waar.

Onbegrijpelijk dat Judas hier nu met Jezus kon zitten eten, terwijl hij bezig was met zulke slechte voornemens. Petrus en Johannes kregen plotseling een heel naar gevoel. Wat stond hen allemaal te wachten?

Toen Judas het brood van Jezus aanpakte, kwam de satan in hem en werd hij gedreven door deze duistere macht. Ook Jezus moest Judas nu loslaten. Hij wist wat er nu zou gaan gebeuren....

Jezus’ stem trilde niet, toen hij zei: ‘Judas, ga nu meteen doen, wat je van plan bent.’

De verrader ging staan en liep de deur uit. Het was twaalf uur in de nacht.

Niemand aan tafel begreep waarom Jezus dit tegen Judas gezegd had. Zelfs Johannes en Petrus niet. Sommige leerlingen dachten dat Judas voor Jezus dingen moest gaan kopen voor het Paasfeest. En anderen vermoeden dat Jezus wilde dat Judas in de tempel geld ging geven voor de arme mensen. Dat kon,

want alleen deze ene nacht in het jaar, gingen de deuren van de tempelpoort niet op slot.